

En foreløpig rapport om Buhundprosjektet – november 2012

HELSEUNDERSØKELSEN

Helseundersøkelsen er avsluttet og bearbeidingen av dataene i gang. Det gjenstår noe arbeid med oppsummering og tolkning før undersøkelsen kan presenteres i sin helhet, men noen «smakebiter» kan serveres i dette nummeret av Buhunden.

Det kom inn 366 besvarelser (Norge: 206, Sverige: 82, Danmark: 46, Finland: 8, Andre land: 24). Dette er litt mindre enn vi hadde håpet på, men gir likevel et akseptabelt grunnlag for en helseundersøkelse. Mange av hundene som er svart er relativt unge (22 % er under 2 år). Den reelle frekvensen av enkelte sykdommer kan være noe høyere enn det som kommer frem i undersøkelsen, da noen sykdommer først dukker opp ved høyere alder. Gjennomsnittlig alder på hundene i undersøkelsen var 5,1 år, mens gjennomsnittlig alder på de hundene som var over 1 år var 6,3 år. Det er likt fordelt på hanner og tisper.

Eiere er generelt meget positive til å delta med ytterligere spørsmål og blodprøver for å støtte forskningen på rasen.

Generell helse:

På spørsmålet om man er fornøyd med hundens helse svarer 95 % at de er godt fornøyd med hundens generelle helse. Utover katarakt (grå stær), som vi vet er utbredt i rasen, er det lite annet som utmerker seg med stor frekvens.

Livmorbetennelse er registrert hos 10 % av tispene og innbilt svangerskap hos 6 %. 15 % av hannene har forhudskatarr. Urinveisinfeksjon hos 8 % av hundene. 8 % rapporterer om vedvarende eller alvorlige hud/pels/øre problemer, der kløe (3 %) og analkjertelproblem (4 %) var hyppigst forekommende. Våteksem er rapportert hos 5 % av hundene, halvparten av disse relativt sjelden. 5,6 % oppgir «vedvarende eller alvorlige» fordøyelsesproblemer. Av dødsårsaker blant 58 hunder var kreft og ulykker blant de hyppigste årsaker.

Når det gjelder ledd-/skjelettlidelser vil frekvenser av slike ting som HD være sikrere i statistikken fra NKK fordi det der inngår et betydelig større antall hunder. Det var likevel spørsmål om HD/AD for å få et inntrykk av hvor mange hunder med diagnosene som har åpenbare problemer med halthet. HD % i undersøkelsen (syke i forhold til de som er røntget) er 16 %.

Helseundersøkelsen rapporterte om 8 % som hadde problemer i ledd/skjelett, ca. 3 % av disse er artrose, men for øvrig ingen diagnoser som peker seg ut. 3 hunder (0,9 %) hadde korsbåndskade og patellaluksasjon ble observert hos 7 hunder (ca. 2 %). Hofteleddsluksasjonen hos 8 hunder (2 %).

Det skal ses nærmere på helsedataene og hva de ulike diagnosene har av betydning for rasen.

Adferd:

93 % svarer at de er meget godt eller godt fornøyd med hundens generelle adferd. Med nyttårsfeiringen nå rett rundt hjørnet er det verdt å merke seg at 22 % av hundene ser ut til å ha relativt sterk/meget sterk angst for skudd mens 31 % har sterk eller meget sterk angst for fyrverkeri. Ca. 20 % av hundene kan vise aggressive signaler mot andre hunder av samme kjønn når de går i

bånd. Frekvensen av hunder som har bitt andre hunder av samme kjønn «ofte/meget ofte» er imidlertid lav – 2 %. Rundt 27 % av hundene bjeffer ofte på fremmede voksne og 68 % har en tendens til å bjeffe på dørklokka... En god del av hundene viser tendens til ulike «repeterende aktiviteter», som biting i poten, slikking på forbein/bakbein, halejaging etc. Nesten alle hundene er meget avslappet hjemme (98 %).

Jaktinstinktene ser ellers ut til å være i orden, - 64 % løper «ofte eller alltid» etter vilt mens 68 % vil løpe etter katter.

Oppsummert helse/adferd:

Dersom dataene fra undersøkelsen er representative ser det ut som om hundene stort sett har en god helse og adferd. Vi minner igjen om at det er mange unge hunder som inngår i undersøkelsen og at den derfor ikke nødvendigvis gir hele bildet, men gir en pekepinn på hva som rører seg i rasen. Helseundersøkelsen vil sammen med generell kunnskap om rasen og opplysninger fra hundeeiere og ansvarlige oppdrettere gi en god oversikt over situasjonen.

Det finnes noen helse- og atferdsutfordringer som klubben kan vurdere å følge med på for å bidra til at situasjonen ikke endrer seg i negativ retning. Norges Veterinærhøgskole har stor aktivitet innen forskning på en rekke sykdommer og kan bistå med hjelp og kompetanse.

GENETISKE ANALYSER - for identifisering av gen for katarakt (grå stær)

Det er analysert 140 blodprøver fra buhunder som er øyelyst i forbindelse med forskningen. Resultatet av disse er kommet tilbake fra laboratoriet i Frankrike der analysene har foregått våren 2012. Resultatene for PNK (Pulverulent Nukleær Katarakt) er gjennomgått og oppdatert med nye øyelysingsresultater som er foretatt siden januar 2012 da prøvene ble sendt. De tolkes nå ved Norges Veterinærhøgskole, og det letes etter forandringer i arvematerialet som kan kobles til denne øyesykdommen. Dette arbeidet vil ta litt tid. Det samme skal deretter foregå for den andre gruppen katarakt, som vi kaller Utviklingskatarakt. Heri ligger katarakter som kortikal og bakre polkatarakt. Det er for tidlig å si når vi er i mål med dette arbeidet. Hvor lett eller vanskelig det vil bli å finne forandringene i arvematerialet avhenger mye av hvor sikre diagnoser vi har på hundene som er inkludert i analysene. Generelt kan vi si at jo eldre de var ved øyeundersøkelsen, dess sikrere er diagnosene.

Mens vi jobber med dette, er det viktig for oss å få øyelyst på nytt enkelte av de eldre buhundene vi har blodprøver fra. Dette gjelder spesielt de som var fri for katarakt ved forrige undersøkelse, der det er over 1 år siden de ble øyelyst og som nå er over 7 år. Ta gjerne kontakt med oss (v/Elin Kristiansen – se kontaktinfo under) dersom hunden din faller inn under denne kategorien og du har mulighet til å reise inn til Norges Veterinærhøgskole for en ny undersøkelse.

Vi må igjen takke Frode Lingaas ved Norges Veterinærhøgskole, som har lagt ned et stort arbeide i både å utforme, analysere og tolke helseundersøkelsen for Norsk Buhund. Data og tolkning gjengitt her er hentet fra hans foreløpige rapport. En full rapport vil presenteres i Buhunden sommeren 2013.

Frode jobber også med et prosjekt som ser spesielt på angst for høye lyder. Han samler nå inn blodprøver fra hunder fra mange raser som enten er meget engstelig eller uaffisert av høye lyder. Det kan være at han i den forbindelse tar kontakt med noen av hundeeierne som har indikert at de er

villige til å bidra med blodprøver. Om du har en hund som er veldig engstelig for lyd er det også fint om du tar kontakt med han. Alle vil selvsagt bli behandlet konfidensielt. E-mail:

Frode.Lingaas@nvh.no.

Buhundklubben er meget heldig som gjennom Buhundprosjektet har et godt samarbeid både med han og Ernst-Otto Ropstad, også ved Norges Veterinærhøgskole, som gjør en stor innsats ved å øyelyse alle buhundene i prosjektet. I sommer var Ernst-Otto tilstede på Nasjonaldagen på Lillehammer der 27 hunder ble undersøkt.

Ønsker med dette alle en god og optimistisk på vegne av buhunden Jul og Godt Nytt År!

Veterinær Elin Kristiansen, Buhundprosjektet/Hønefoss Dyrehospital

Kontaktinfo Buhundprosjektet: elin@dyrehospital.no